

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kocsó Tünde ügyvéd által képviselt felperesnek a Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatala alperes ellen út- és parkoló építését engedélyező közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében - amelybe az alperes pernyertessége érdekében a dr. Bajkai István ügyvéd által képviselt beavatkozott -, a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2008. május 15. napján kelt 9.K.27.300/2007/24. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 25. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 9.K.27.300/2007/24. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (azaz harmincezer) elsőfokú és 30.000 (azaz harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesi beavatkozónak 30.000 (azaz harmincezer) forint elsőfokú és 20.000 (azaz húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az Államnak - külön felhívásra - 16.500 (azaz tizenhatezer-ötyszáz) forint kereseti és 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az alperesi beavatkozó 2006. októberben a Gy-ben, a Sz. út melletti áruház külső- és belső közlekedési kiszolgálása, útépitési munkálatainak engedélyezésére építési engedélykérelmet nyújtott be.

A Nemzeti Közlekedési Hatóság Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatósága a 2007. január 15-én kelt 08/KO/NS/A/5/2/2007. számú határozatával az építési engedélyt kikötésekkel megadta, a kikötések között rögzítette Győr Megyei Jogú Város alpolgármesterének - az önkormányzat, mint tulajdonos nevében tett - hozzájárulásának feltételét is.

A felperes fellebbezése folytán eljárta alperes a 2007. március 28-án kelt 614/6/2007. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta, az alpolgármesteri tulajdonosi hozzájárulás feltételét a kikötések közül törölte. Határozata indokolása szerint a közútkezelői jogokat Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata gyakorolja, így az önkormányzat nevében tett nyilatkozat közútkezelői hozzájárulásnak minősül. Az érintett útszakasz egy részén bérleti joggal rendelkező felperes közútkezelőnek nem minősül, így a beavatkozó részére feltételként nem írható elő a felperessel az útszakasz közös bérletére és üzemeltetésére megállapodás kötése.

A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt. Az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta meg Győr Megyei Jogú Város Közútkezelő Szervezete képviselőjét, valamint a Győr Megyei Jogú Város Vagyongazdálkodási Iroda dolgozóját. A tanúvallomások és a becsatolt iratok alapján megállapította, hogy az önkormányzat hozzájáruló nyilatkozata nem tekinthető közútkezelői nyilatkozatnak, mert az önkormányzat a felperesnek a bérleti szerződésben kezelői jogosítványokat - így útfenntartást, üzemeltetést - engedett át, így az önkormányzat kizárólag a tulajdonost megillető nyilatkozattételi jogot gyakorolhatta. A közigazgatási eljárás során az alperesi hatóság nem tisztázta, hogy a tervezett építkezés csak önkormányzati tulajdonú utat vagy részben felperesi tulajdonú utat, ingatlant érint-e. Az alperes nem vizsgálta, hogy a Győr-Moson-Sopron Megyei Közlekedési Felügyeletnek a felperes által korábban megvalósított szervizútra adott forgalomba helyezési engedélye útkezelői jogot biztosított-e a felperesnek. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a becsatolt iratok - köztük a bérleti szerződés tartalma - és a tanúnyilatkozatok alapján a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kktv.) 9/B.§ (3) bekezdése, a 33.§ (1) bekezdés c) pontja rendelkezéseire figyelemmel a felperes tekintendő a szervizút szerződésen alapuló kezelőjének. A felperes közútkezelői hozzájárulást nem adott a tervezett útépitéshez, ezért a 15/2000. (XI.16.) KöViM rendelet (R.) 12.§ (1) bekezdés e) pontja szerinti útkezelői hozzájárulás hiányában az engedély nem volt megadható.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Ezt meghaladóan a felperesi keresetet elutasította, mert nem találta megalapozottnak a felperes keresetét a jogos magánérdeke sérelme, tulajdonosként a jogai korlátozása és a Magyar Közút Kht. más ügyben kiadott szakhatósági állásfoglalása figyelmen kívül hagyása vonatkozásában. Az elsőfokú bíróság az elsőfokú hatóság számára az új eljárásra előírta a felperes közútkezelői és az önkormányzat tulajdonosi hozzájárulásának beszerzését azzal, hogy a tulajdonosi

hozzájárulásban előírt feltételhez, kikötéshez a közlekedési hatóság kötve van.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és n a kereset elutasítását vagy az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Kktv. 33.§ (1) bekezdés c) pontját, 9/B.§ (3) bekezdését, a 2.§-ét, a R. 15.§ (4) bekezdését, 27.§ (1) bekezdését, 11.§ (1) bekezdését, az 5/2004. (I.28.) GKM rendelet (GKM.r.) melléklet C pontját, 2.3. pontját, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 50.§ (1) bekezdését. Az elsőfokú bíróság nem a hatályos rendelkezéseket alkalmazta, iratellenes megállapításokat tett és tévesen állapította meg, hogy a felperes a perbeli szervízút tekintetében a kezelői jogok gyakorlója. Az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre a nem hatályos jog alkalmazása folytán, hogy a tényállás sem volt tisztázott. A felperest sem a bérleti szerződés, sem a korábbi, a szervízútra vonatkozó forgalomba helyező határozat nem jogosította fel a közútkezelői jogok gyakorlására. A felperes részére átengedett üzemeltetés és útfenntartás csak a közútkezelés részjogosítványai, emiatt a felperes még nem tekinthető közútkezelőnek. A közútkezelői hozzájárulást a tulajdonos önkormányzatnak kellett megadnia. Az alpolgármester hozzájárulásában kikötött feltételt a másodfokú hatóság jogszerűen törölte a kikötések közül, mert az alpolgármester által előírt megállapodás kötés feltétel polgárjogi kérdés, a közlekedési hatóság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy azt feltételként a határozatában előírja. Az útépitési engedély nem ad felhatalmazást idegen ingatlan birtokbavételére, és nem volt bizonyított, hogy a tervezett útépités felperesi ingatlantulajdont érintene. Az elsőfokú bíróságnak az új eljárásra adott útmutatása is téves, olyan eljárás lefolytatására kötelezi a hatóságot, amelyhez a feltételek nem állnak fenn. Az út időközben megépült, így az ügyben építési engedélyezési eljárás már nem folytatható le.

A jogerős ítélet ellen az alperesi beavatkozó is felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, a felülvizsgálati kérelmet a Legfelsőbb Bíróság a Kfv.5-II. számú végzésével hivatalból elutasította.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

Az alperesi beavatkozó észrevételében az alperesi felülvizsgálati kérelem teljesítését kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy a perbeli szervizút kezelőjének kit kell tekinteni. A bérleti szerződés alapján a felperes az önkormányzati tulajdonba kerülő szervizút fenntartását és üzemeltetését vállalta. A közútkezelői jogosítványoknak csak részjogosítványa az üzemeltetés, fenntartás, ezért a részjogosítványokat megszerző felperes közútkezelőnek nem tekinthető. A bérleti szerződés kötésekor hatályban volt Kktv. 33.§ b) pontja szerint a közút kezelője a helyi közutak tekintetében a helyi önkormányzat. A koncessziós szerződés alapján működtetett helyi közutak és műtárgyaik tekintetében a koncessziós társaság, illetve a 9/B.§ (3) bekezdése szerint felújított, karbantartott és üzemeltetett helyi közutaknál az azzal megbízott jogi, illetve természetes személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság. A hivatkozott 9/B.§ (3) bekezdése szerint, ha az (1) és (2) bekezdés szerinti közutak és műtárgyaik működtetése nem jár együtt létesítéssel vagy fejlesztéssel, a felújítással, a karbantartással és az üzemeltetéssel kapcsolatos feladatok átengedésére a szerződésekre vonatkozó egyéb előírások az irányadók, azok nem minősülnek koncesszióköteles tevékenységnek. Az ekkor hatályban volt jogszabályok szerint is a helyi önkormányzat minősült a közút kezelőjének, az út építésére, létesítésére tekintettel a 9/B.§ (3) bekezdése rendelkezése alapján a csak az üzemeltetéssel, karbantartással kapcsolatos feladatokat gyakorló felperes nem vált közútkezelővé.

A perbeli út építésének engedélyezésekor hatályos Kktv. 33.§ (1) bekezdés c) pontja értelmében a közút kezelője a helyi közutak tekintetében a helyi önkormányzat; a koncessziós szerződés alapján működtetett helyi közutak és műtárgyaik tekintetében a koncessziós társaság, illetőleg a 9/B. § (2) bekezdése szerint szerződés alapján azzal megbízott gazdálkodó szervezet. A hivatkozott 9/B.§ (2) bekezdés értelmében az önkormányzat a törzsvagyonának részét képező közutak és műtárgyaik működtetése céljából önkormányzati intézményt, vagy saját többségi részesedésével e célra gazdálkodó szervezetet alapíthat, vagy a működtetést koncesszióba adhatja. A perbeli út építésére vonatkozó kérelem beadásakor hatályos jogszabályi rendelkezések szerint sem volt a bérleti szerződéssel rendelkező felperes közútkezelőnek tekinthető. A R. 12.§ (1) bekezdés e) pontja alapján az építési engedély iránti kérelemhez útkezelői hozzájárulást kell csatolni, melyet az eljárás során az önkormányzat, mint tulajdonos és, mint egyben közútkezelő is az őt képviselő alpolgármester nyilatkozatával megadott. Így tévesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az alperesi beavatkozó közútkezelői hozzájárulás hiányában kapott építési engedélyt.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat megsértette, ezért azt a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte. Egyes kereseti kérelmeket - valójában egyes a felperes által, állított jogsértéseket - már az elsőfokú bíróság is alaptalannak talált is elutasított, azt a felperes felülvizsgálati kérelemmel nem támadta. A felperes által a keresetben állított az a körülmény, hogy a tulajdonában álló ingatlant is érinti az építkezés, a per során a felperes nem bizonyította, ennek a ténynek a bizonyítása a jogsértést állító felperest terhelte.

A fentiek alapján megállapítható volt, hogy a felperes keresete teljes egészében alaptalan volt, ezért a Legfelsőbb Bíróság a felperes alaptalan keresetét a Pp. 339.§ (1) bekezdése alapján elutasította.

A pervesztes felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes és az alperesi beavatkozó elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati illeték viselésére.

Budapest, 2009. március 11.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Márton Gizella sk. előadó bíró, Dr. Tóth Kincső sk. bíró

Dr.